

bijlage

Internationaal en Caribisch

Onze referentie
6404644

Bijlage nummer 4
Horend bij Eerste halfjaarbericht politie 2025

Inleiding

Criminelen en hun activiteiten stoppen niet bij de fysieke grenzen van Nederland. Daarom werkt de politie ook op internationaal niveau aan het bestrijden van verschillende criminaliteitsfenomenen zoals mensenhandel, cybercriminaliteit en drugshandel. In deze bijlage geef ik een uiteenzetting van de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen half jaar binnen het instrumentarium ten behoeve van de internationale politiesamenwerking.

Politiesamenwerking met en binnen het Caribisch deel van het Koninkrijk

De intensieve samenwerking tussen de vijf politiekorpsen in het Koninkrijk en het Recherche Samenwerkingsteam (RST) spitst zich voor een belangrijk deel toe op informatie-uitwisseling en intelligence. Het betreft een strategisch project dat in april plaatsvond onder leiding van het Interinsulair Informatie Coördinatie Platform (IICP). Deze samenwerking kwam weer een grote stap verder met de organisatie van een zogeheten War Room in Curaçao. In dit project (vooral nog een pilot) bundelden naast de politiekorpsen en RST, ook de Koninklijke Marechaussee (KMar) en de Kustwacht hun krachten in de strijd tegen grensoverschrijdende criminaliteit. De War Room was een fysiek centrum waar informatie-experts en analisten gedurende twee intensieve weken samenwerkten met als doel criminele netwerken die binnen het Koninkrijk opereren te identificeren. De verzamelde informatie vormt de basis voor interventies of strafrechtelijke onderzoeken. Het project markeert een belangrijke stap naar structurele en duurzame samenwerking in de strijd tegen criminaliteit die de samenleving ondermijnt.

Reactie op bericht "Politie op Bonaire kan 24/7-noodhulp niet meer garanderen"

De vaste commissie voor Justitie en Veiligheid heeft mij op 22 mei 2025 verzocht om een reactie op het bericht "Politie op Bonaire kan 24/7-noodhulp niet meer garanderen".

In het mondelinge vragenuur van 20 mei 2025 is door de staatssecretaris Rechtsbescherming op de vragen van het lid Bruyning van uw Kamer naar aanleiding van het genoemde bericht geantwoord. Zoals hij toen namens mij aangaf, herken ik het beeld dat in het artikel geschetst wordt wat betreft de problemen in de structurele bezetting van de afdeling van het Korps Politie Caribisch Nederland (KPCN) die op Bonaire de noodhulp biedt. Deze problematiek is door de Raad voor de Rechtshandhaving gesignaleerd in haar rapporten over de Staat van de rechtshandhaving 2023 en 2024. Als korpsbeheerder van het KPCN sta ik in nauw contact met de korpsleiding. Mijn ministerie onderhoudt dit contact

permanent en regelmatig houd ik ook zelf de vinger aan de pols. Ik heb tijdens mijn werkbezoek aan KPCN in januari van dit jaar met de korpschef gesproken over de maatregelen die er worden getroffen voor de korte en de lange termijn. Ik ga hierna in op die maatregelen. Met het treffen van deze maatregelen wordt er voor gezorgd dat de noodhulpvoorziening op Bonaire bemenst bleef, ook al was en is de afdeling noodhulp basispolitiezorg zelf onderbezet. Dat laat evenwel onverlet dat de bezetting van het korps onder het gewenste niveau is en dat die omhoog moet. De lange termijnmaatregelen dragen daaraan bij en ik blijf mij ervoor inzetten dat ook in Caribisch Nederland adequate politiezorg wordt geboden. In de Staat van de rechtshandhaving CN 2024 houdt de Raad de hele rechtshandavingsketen tegen het licht. Ik zal in mijn beleidsreactie op het hele rapport uiteraard ook ingaan op de rol van KPCN in de keten in Caribisch Nederland.

Voor de korte termijn wordt voorzien in bemensing voor de noodhulp door mensen van andere afdelingen daarvoor in te zetten. Sinds begin februari van dit jaar is de basispolitiezorg op Bonaire versterkt met zeven collega's van de Nederlandse politie en 2 fte van de Koninklijke Marechaussee. Tegelijkertijd zijn drie collega's van de Nederlandse politie de afdeling opsporing komen versterken. Op deze manier is het aantal mensen dat inzetbaar is voor de noodhulp vergroot en kunnen tevens de negatieve effecten op de mate van overwerk en de capaciteit voor de opsporing worden verminderd. De afspraken over de versterking vanuit de Nederlandse politie betreft voornamelijk de periode februari 2025 tot april 2026 en wordt geleverd in twee clusters van steeds tien politiemensen. De afspraken over de versterking vanuit de Koninklijke Marechaussee betreffen de periode februari 2025 tot februari 2026, waarbij KPCN de Koninklijke Marechaussee op Sint Eustatius en Saba assisteert bij de werkzaamheden aldaar die met name zien op de afhandeling van de grensbewaking tijdens aankomst en afvaart van de ferry. Ik ben verheugd dat de diensten elkaar ondersteunen wanneer de situatie daarom vraagt, wat in de context van Caribisch Nederland ook belangrijk is.

Reeds in 2023 is een begin gemaakt met de lange termijnoplossingen om de bezetting te verhogen door de werving te intensiveren. Zowel via de weg van directe zij-instroom als door het opleiden van nieuwe politiemensen met de basispolitieopleiding. De klas die in september 2023 op Bonaire gestart is, rondt in september van dit jaar de opleiding af waarmee naar verwachting 20 politiemensen het korps versterken. In 2024 is besloten de opleiding te intensiveren door elk jaar een klas op te leiden. Dit jaar is in februari samen met het Korps Politie Sint Maarten (KPSM) een gecombineerde klas gestart waarin elf aspiranten van KPCN aan hun opleiding zijn begonnen. Begin 2026 is de start van de volgende klas voorzien. Met enige regelmaat worden vacatures ingevuld met reeds ervaren politiemensen, maar het aantal is niet groot. Daar speelt mee dat de arbeidsmarkt voor middelbaar en hoger opgeleiden in Caribisch Nederland in zijn algemeenheid krap is en er in het Caribisch deel van het Koninkrijk een grote vraag is naar mensen in het veiligheidsdomein. Ook de door de Raad aangehaalde lagere arbeidsvoorwaarden van het politiepersoneel in Caribisch Nederland ten opzichte van die van politiepersoneel in Europees Nederland spelen hierbij een rol. Dit vraagstuk heeft de aandacht van de voor de arbeidsvoorwaarden van de Rijksambtenaren BES – waaronder ook de medewerkers van KPCN vallen –

verantwoordelijke Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Onder begeleiding van de onder hem ressorterende Directeur van de Rijksdienst Caribisch Nederland, die de facto als de formele werkgever van alle Rijksambtenaren BES fungeert, wordt door KPCN, Koninklijke Marechaussee, Brandweerkorps Caribisch Nederland, Justitiële Inrichting Caribisch Nederland en Douane Caribisch Nederland gesproken over verdere samenwerking op Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Politiesamenwerking in EU verband

Het ministerie van Justitie en Veiligheid en de politie hebben het afgelopen half jaar in nauwe samenwerking met (keten)partners gewerkt aan inbreng van het politiebelaan op de Europese wet- en regelgeving op verschillende dossiers, o.a. informatie-uitwisseling, het tegengaan van pyrotechnische explosieven (zwaar vuurwerk), en andere vormen van grensoverschrijdende samenwerking.

In het kader van tegengaan pyrotechnische explosieven heeft de Nederlandse politie een internationale vuurwerkconferentie georganiseerd bij Europol, om de Europese aanpak verder te stimuleren. Daartoe is er eerder een gezamenlijke non-paper met Frankrijk opgesteld, waardoor deze problematiek nu op de Europese agenda staat en in de nieuwe EU Interne Veiligheidsstrategie als prioriteit is aangemerkt.

De politie heeft daarnaast in de eerste helft van 2025 een strategische plaatsing van een politiefunctionaris bij het DG Migration & Home Affairs (DG HOME) van de Europese Commissie gerealiseerd.

Schengeninformatiesysteem

De politie werkt, samen met andere Schengenlanden, hard aan de doorontwikkeling van het Schengeninformatiesysteem (SIS). Het SIS beoogt de afwezigheid van toezicht aan de binnengrenzen van Schengenlanden te ondervangen. Grens-, immigratie-, politie-, douane- en gerechtelijke autoriteiten in (geassocieerde) Schengenlanden kunnen signaleringen van personen en voorwerpen in het Schengeninformatiesysteem invoeren. Deze personen en voorwerpen kunnen vervolgens, wanneer het systeem (geautomatiseerd) wordt geraadpleegd, aangetroffen worden bij grens-, politie- of andersoortige controles.

De invloed van het SIS bij het borgen van veiligheid kan niet overschat worden. Het systeem is Schengenbreed liefst vijftien miljard keer bevroegd in 2024. Nederland is de grootste bevrager van het systeem, met meer dan vier miljard bevestigingen. Een groot deel hiervan zijn (geautomatiseerde) bevestigingen in het kader van het Automatic Number Plate Recognition (ANPR) systeem. Er zijn in totaal 93,1 miljoen signaleringen ingevoerd in het Schengeninformatiesysteem. Nederland staat met 4,9 miljoen signaleringen op de zesde plek in het rijtje met Schengen (geassocieerde) landen. Er zijn in 2024 Schengenbreed 397.804 hits gerapporteerd. 103.901 hits i.h.k.v. een signalering terugkeerbesluit, 73.067 hits i.h.k.v. een signalering inreisverbod, 12.212 hits i.h.k.v. signalering Europees arrestatiebevel en 13.869 hits i.h.k.v. signalering vermiste kinderen en vermiste volwassenen. Dat resulteert in gemiddeld 41 miljoen bevestigingen van het systeem per dag, die 1.090 hits per dag opleverden, wat neerkomt op 45 hits per uur.

Ik blijf me, samen met de politie, in internationaal verband inzetten voor het versterken van de uitwisseling van informatie uit het politie- en grensdomein tussen EU lidstaten en Schengenlanden.

Bilaterale en multilaterale politiesamenwerking

Memorandum of Understanding Verenigd Koninkrijk

Tijdens het strategische bezoek van de korpschef van de politie en de politiechef van de eenheid Rotterdam (tevens relatiebeheerder VK) aan het VK op 7 en 8 april werd o.a. een *Memorandum of Understanding* (MoU) getekend met de NPCC (National Police Chiefs' Council). Het *MoU for Scientific and Technological Cooperation on advancements to enhance the effectiveness of law enforcement and the security of citizens while safeguarding democratic values, individual freedoms and human rights* is opgesteld om de (strategische) samenwerking tussen de NL en Britse politie op het gebied van innovatie te consolideren en verder te versterken. Het MoU vormt het fundament voor een continuering van de reeds bestaande samenwerking.

Verlenging Memorandum of Understanding New York Police Department

Op 7 maart jl. ondertekenden de Nederlandse korpschef en korpschef van New York Police Department, mevr. Tisch, gezamenlijk de verlenging van het al bestaande MoU om vanuit beide partijen de goede samenwerking en de bereidheid om wederzijds operationele informatie- en kennisuitwisseling te onderstrepen. Op basis van dit MoU werkt de politie al ruim zes jaar samen in de bestrijding van georganiseerde criminaliteit en terrorisme. Het originele MoU liep in november 2023 af.

Samenwerking binnen Europa bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit

Ik ga hierbij specifiek in op de samenwerking met buurlanden Duitsland en België bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit, naar aanleiding van de toezegging gedaan tijdens het Vragenuur d.d. 11 maart 2025.¹

Met Duitsland en België wordt intensief operationeel samengewerkt. Structureel door de inzet van grensoverschrijdende politieteams met Duitsland en gezamenlijke patrouilles en controles met België en in het Euregioaal politie-informatie-uitwisselingscentrum (EPICC). Met België, Frankrijk en Luxemburg (de zgn. Hazeldonksamenwerking) worden gezamenlijk drugscontroles uitgevoerd langs de hoofdinfrastructuur en constant gewerkt aan een gezamenlijk intell-beeld bij grensoverschrijdende drugsnetwerken.

De operationele politiesamenwerking met Duitsland is geregeld in het Verdrag van Enschede uit 2005. Hoewel het verdrag voldoet aan de (destijds geformuleerde) operationele benodigdheden voor samenwerking, heb ik op 12 december 2024 met de Duitse minister van Binnenlandse Zaken de intentie uitgesproken om te onderzoeken of er een noodzaak is om het verdrag aan te passen aan de huidige

¹ Handelingen Tweede Kamer, 11 maart 2025, toezegging Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid betreffende intensivering samenwerking buurlanden met betrekking tot de aanpak van ondermijnende criminaliteit

tijd en de samenwerking te vereenvoudigen.² De opgedane ervaring voor samenwerking met aangrenzende landen binnen het Benelux-politieverdrag geldt hiervoor als inspiratie.

Ook voorziet het huidige verdrag van Enschede niet in een grondslag voor grensoverschrijdende inzet van onze speciale interventie-eenheden. Vanwege de gevoelde urgentie, heb ik in voorgenoemde intentieverklaring in gezamenlijkheid met Duitsland de intentie uitgesproken om vooruitlopend op een eventuele brede herziening van het verdrag van Enschede, te komen tot een verdrag omtrent grensoverschrijdende inzet van speciale interventie-eenheden.

Bij de bestrijding van grensoverschrijdende ondermijnende criminaliteit heeft de politie recentelijk het project HAIFINS afgerond. Dit project is een samenwerking met politiediensten uit België, Duitsland en Spanje en met ondersteuning vanuit EUROPOL, tegen *criminal underground banking* (of Hawala bankieren). Dit project heeft geleid tot betere inzichten in deze netwerken en faciliteert operationele samenwerking richting de toekomst.

In de aanpak tegen georganiseerde misdaad werkt de Nederlandse politie samen met België, Duitsland, Frankrijk, Italië, Spanje en Zweden samen middels de coalitie van zeven landen tegen georganiseerde criminaliteit, waar Nederland aanjager van is geweest. De Europese Havenalliantie is voor een belangrijk deel geïnspireerd door de reeds bestaande samenwerking tussen Nederland en België. U bent hier nader over geïnformeerd in de Halfjaarbrieven georganiseerde, ondermijnende criminaliteit.³

Bij grote evenementen in het buitenland verleent de politie regelmatig bijstand, bijvoorbeeld vorig jaar bij de Olympische Spelen in Parijs. Tegelijkertijd ontvangt de politie op verzoek ook bijstand vanuit het buitenland, zoals bij de komende NAVO-top in Den Haag.

Strategie Internationale Politiesamenwerking West-Afrika

In december 2024 heb ik, samen met de korpschef van politie, de Strategie Internationale Politiesamenwerking (IPS) voor West-Afrika vastgesteld. Het doel van deze strategie is het effectief terugdringen van zware georganiseerde criminaliteit vanuit de regio West-Afrika die impact heeft op Nederland en het hiertoe verwerven van een optimale informatiepositie. In de strategie worden de fenomenen geprioriteerd die de grootste dreiging voor Nederland vormen. Ook is focus aangebracht met welke West-Afrikaanse landen en met welke lokale en Westerse partners en internationale organisaties de politie het meest effectief samenwerking kan zoeken. De strategie geeft ook aan welke niet-operationele instrumenten zoals bijvoorbeeld het uitwisselen van kennis en expertise kunnen worden ingezet. Als eerste uitwerking is per januari 2025 een politie Liaison officer in Ghana geplaatst. De politie zal deze strategie operationeel uitwerken en haar inzet intensiveren op basis van een verbeterde informatiepositie en operationele samenwerkingsverbanden.

² Zoals gemeld in de Kamerbrief bij het verslag van de JBZ-Raad d.d. 12 en 13 december 2024.

³ Kamerstukken II, 2024/25, 29 911, nr. 454

Verenigde Naties

De korpschef van de politie heeft het co-voorzitterschap van het *High-Level Network on Gender-Responsive Policing* van de Verenigde Naties. Andere covoorzitters zijn de ministers van Binnenlandse Zaken (met verantwoordelijkheid voor de politie) van Senegal en Chili. Het netwerk groeit gestaag met inmiddels 16 landen.

Raad van Europa

De Nederlandse politie is voorzitter van het *police network conference* van de Raad van Europa met de thema's huiselijk geweld en femicide.

Politiële bijdragen aan missies

Samen met de korpschef werk ik aan de beleidsmatige en operationele doorontwikkeling van de uitzending van politiefunctionarissen naar conflictgebieden. De Nederlandse politie kan bogen op een uitstekende internationale reputatie. Onze kennis, kunde en expertise is internationaal gewild. Die stellen we dan ook graag wereldwijd ter beschikking, in lijn met de eerder door dit kabinet gestelde kaders voor internationale inzet van Nederlandse militairen, civiele experts en politiefunctionarissen.⁴ Dit doen we door te trachten bij te dragen aan internationale stabiliteit (o.a. in Georgië), door te ondersteunen bij het versterken van de lokale veiligheidssector (o.a. in Oekraïne, Westelijke Balkan, Irak) en door lokale politiecapaciteiten te trainen in het kader van (grensoverschrijdende) criminaliteitsbestrijding (o.a. in Libië, Mali, Ghana). Een reguliere uitzending naar een missie duurt in beginsel één jaar. Deze periode kan (in beginsel) met maximaal één jaar verlengd worden. De uitzending van politiepersoneel naar een missie kan daarnaast ook op basis van kortdurende inzet plaatsvinden. Zo is er recentelijk een politiefunctionaris als *Visiting Expert* naar Oekraïne afgereisd, om te adviseren over internationale misdrijven tegen cultureel erfgoed.

Steeds nadrukkelijker wordt de verbinding gelegd tussen de bestrijding van (grensoverschrijdende) criminaliteit, één van de kerntaken van de politie, en het uitzenden van politiefunctionarissen naar conflictgebieden. Deze uitgezonden politiefunctionarissen verkeren bij uitstek in de positie om, binnen de geldende juridische kaders, een brugfunctie te vervullen richting de informatieorganisatie van de politie. Zij zijn immers werkzaam in gebieden waar de politie traditioneel minder ogen en oren heeft. Dat maakt hun positionering van grote waarde.

Ik maak me daarom sterk voor het versterken van de samenhang tussen de bestrijding van (grensoverschrijdende) criminaliteit en de uitzending van politiepersoneel, onder andere door uitzendingen in toenemende mate te prioriteren in conflictgebieden waar een criminaliteitsrelatie met Nederland bestaat en door modulaire capaciteit aan missies ter beschikking te stellen op voor Nederland prioritaire criminaliteitsfenomenen.⁵

⁴ Kamerstukken II 2024/25, 29521 nr. 493

⁵ Kamerstukken II 2024/25, 29521 nr. 493, p. 3.

Het uitzenden van politiefunctionarissen blijft tegelijkertijd een internationaal instrument. Het is derhalve van belang om ook dat andere belangrijke, grondwettelijk vastgelegde doel waar de uitzending van politiefunctionarissen aan bijdraagt niet uit het oog te verliezen: het bevorderen van de internationale rechtsorde. Deze staat meer dan ooit onder druk. De oorlog in Oekraïne, de zorgelijke situatie in de Palestijnse gebieden en toenemende spanningen op de Westelijke Balkan zijn wat dat betreft illustratief en onderstrepen het belang van *commitment*. Dit *commitment* blijven wij de aankomende tijd wereldwijd uitdragen, door middel van bescheiden bijdragen, binnen de mogelijkheden die de politieorganisatie ons biedt.

Overzicht uitgezonden politiefunctionarissen (peildatum 14 mei 2025)

Missienaam	Aantal uitgezonden politiefunctionarissen
OVSE Westelijke Balkan	1
EULEX Kosovo	3
EUMM Georgië	4
EUMA Armenië	6
EUAM Oekraïne	3
EUCAP Somalië	3
EUBAM Libië	2
EUCAP Sahel Mali	3
EUPOL COPPS (Palestijnse gebieden)	3
OSC (Israël en Palestijnse gebieden)	1
EUAM Irak	4
Totaal	33